

הסנה הדלוק מושך את תשומת ליבו של משה, ומשה מסוקרן לראות את "המראה הגדול הזה, מדוע לא יבער הסנה". רק אחרי שאלוהים רואה שמשה "סר לראות", אז הוא קורא אליו מן הסנה ושולח אותו חזרה למצרים.

מדוע התגלה אלוהים למשה בצורה זו? מדוע לא דיבר איתו ישירות?

ייתכן שאנו למדים כאן על אופי המנהיגות שאלוהים ביקש למצוא במשה. אלוהים לא סתם בחר במשה. אלוהים בחן את משה כדי לראות האם עדיין קיים בו יצר הסקרנות והפליאה, האם עדיין יש בו את הרצון לגלות עולמות חדשים, האם עדיין ליבו פתוח אל הבלתי נודע. הסנה, מבחינה זו, היה שיקוף לאישיותו של משה. אם כמו הסנה, גם ליבו בוער, ראוי הוא להישלח לבני ישראל ולשנות את ההיסטוריה. אם כבוי הוא, ומשה קרס לתוך האדישות, אין הוא ראוי לכך.

מסתבר שרגעים משני-חיים אינם נופלים עלינו מגבוה. ממשה אנו לומדים שכדי שנחווה רגעים כאלה, עלינו בראש ובראשונה להיות פתוחים אליהם. אני מאמין שכל מי שלא כבה בו יצר הסקרנות והפליאה, מי שלא טבע בייאוש ואדישות, יזכה לחוות רגעים אלה לעתים קרובות משחשב. אין הדבר תלוי בגיל אלא באישיות (ואמנם איננו יודעים בן כמה היה משה אז). עלינו לתת לעצמנו את האפשרות להתרגש שוב מן העולם, כדי שנמצא אותו מרגש. והמפגש המרגש הזה עם העולם הקסום שסביבנו עשוי להיות רגע משנה-חיים.

הפליאה כמשנה חיים

לכולנו יש רגעים מכווננים בחיים, רגעים משני-חיים. רגעים אלו יכולים להיות מפגש עם דמות מיוחדת שהשאירה חותם עז עלינו, חוויה רגשית שעיצבה אותנו או תובנה שהגענו אליה וששינתה את דרכנו. ללא ספק, הרגע המכוונן ששינה את מסלול חייו של משה, היה המפגש שלו עם אלוהים בסנה. מרגע זה הפך משה מרועה צאן במדבר למנהיג העם העברי ולמחולל המהפכה הגדולה בהיסטוריה – יציאת מצרים.

וַיֵּרָא מִלְאָךְ ה' אֱלֹהֵי בְּלַבַּת-אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בֹּעֵר בְּאֵשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינְנוֹ אֶפֶל. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה-נָּא וְאֶרְאֶה אֶת-הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה מִדּוּעַ לֹא-יִבְעַר הַסֵּנֶה. וַיֵּרָא ה' כִּי סָר לְרְאוֹת וַיִּקְרָא אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה.

מעניין לראות כיצד קרה אותו מפגש משנה-חיים. יכול היה אלוהים להתגלות למשה שלא דרך סנה בוער. יכול היה לבוא אליו בנבואה, כפי שבא אל אברהם אבינו ואמר לו "לך לך... אל הארץ אשר אראך". אבל ההתגלות של אלוהים למשה מתוחכמת. היא לא ישירה אלא עקיפה. אלוהים גורם לסנה לבעור.